

SZABOLCS

(Telefonsz. az interurbán hálózatban: 132.)

POLITIKAI LAP.

(Telefonszám a városi forgalomban: 132.)

ELŐFIZETÉSI ÁRA:Egész évre 8 korona. Egyes szám 16 fillér.
Megjelenik hetenkint egyszer, szombaton.

Szerkesztőség: IV. ker., Vasuti-ut 17.

Kiadóhivatal: Iskola-utcza 3.

Lapunk a bel- és külföld minden nagyobb városában képviselve van

Kié Magyarország?

Nincs nap, mely hirül ne hozná, hogy a nemzetiségek merényletet követtek el nemzetünk becsülete, vagy nemzeti jelvényeink ellen. Nem elég, hogy a külföld előtt rágalmaznak, valótlanosságokat terjesztenek felőlünk, hanem szemünkbe vágják, hogy ezer éves tulajdonunk, hazánk, nem a miénk,

Ilyen arcpirító, kellemetlenül bántó, mélyen sértő viszonyok mellett önként felmerül az a kérdés, hol veszik azon bátorságot a nemzetiségek, hogy az őseink által véren szerzett, óriási küzdelmek árán megtartott hazánkat sajátjuknak, minket bitorló zsarnokoknak neveznek. Ezt a szép hazát eleink foglalták el akkor, amidőn a foglalást a kor megengedte. Ezt a földet számtalan esetben tiporta ellenség tábora, mely esetekben a tulajdonos magyar nemzet életét, vérért áldozta, míg az ellenség meg nem hátrált.

Azon nemzetiségek, akik most fennen hirdetik tulajdoni jogukat, hol voltak, midőn nemzetünk vére patakként folyt, midőn gyermekeinket rabszjira fűzte a török, midőn városainkat, falvainkat az ellenség tábora égette, pusztította? Hol voltak? Megalkudtak a helyzettel, vagy félrevonultak, vagy az ellenséghez szegőd-

tek és segítettek ellenünk a haza elleniségeit. Ezek beszélnek, ezek fenyegetőznek most és hirdetik, hogy ők a Tisza, Duna mente. Hallatlan vakmerőség kifejezése mindaz, amit ezek az emberek csinálnak. Azon nemzetiségek mernek panaszkodni, akik a szabadságharc ideje alatt mérszárolni segítették az igazunkért harcoló honvédséget.

A magyar nemzet tud feledni, kebelére öleli ellenségét is és megosztja jogait, kenyerét azokkal, akik itthon fétkelnek, akik szent jelvényünket, a háromszínű zászlót sárba tapossák, vagy elégetik.

Mit értünk mindezzel? Nem azt-e, hogy a fiunei zászlóvetés arról győz meg, hogy a keblünkön melengedett kígyó szívünkbe mártja mérges fogait. A beruggott napszámos számolni fog a törvény előtt. Ezzel megvan a látszólagos elégtétel. Holnap talán hasonló merényletről fogunk értesülni s a bírák újból itélkezni fognak. S ugyanakkor félreállanak a felbujtók, a nép ámitói s büntetlenül üzik tovább vakmerőségüket.

Mindez történik azért, mert a kormány gyenge a megzabolozáshoz. Történik maroknyi nemzetiségek részéről, akik elvannak bizakodva és nem éreznek szigort, fegyelmet. Teszik ezt azért a be-

özönlött idegenek, mert hazájuknak, sajátjuknak nevezik azon földet, hazát, melyet külföldi származásu nagyapjuk csak hirtől, földrajzból ismert.

Mi jók, tuljók vagyunk. Nem kérdezzük, ki, honnan, mi célből telepedett nálunk le? S mit érünk mindezzel? Azt, hogy a régebbi és újonnan beköltözött nemzetiségek együtt ócsárolnak bennünket. Ha az idegen meggazdagodott, zsebre vágja vagyonát, vissza megy eredeti hazájába és hála fejében idegenből öltögeti nyelvét azon nemzetre, mely engedte őt pénzünket bezsebelni.

Ne feledjék azok, akik tehetetlen dühökben fogaikat csikorgatják felénk, hogy ez az ország a miénk. Mienk, mert honfoglaló eleink vér és vitézség árán szerezték azt meg. Eme drága örökséget ha megvédtük ezer esztendő viszontagságain keresztül, megvédjük jövőben is, mert Hadurunk él. Igen, él Hadur, aki ezer és ezer csata vértengerébe sem engedte belefutni Árpád ivadékát. Mi voltunk az a védbástya, melyen megtört az ozmánhad áradata, midőn remegett a vén Európa. Erről hallgatnak a nyelveiket öltögető álpróféták. Ezt nem hangoztatják a külföldi elvénült protektorok!

Nem úgy tisztelt apró vezérek, nem úgy, amit ezer év igazol, azt világgá kūr-

T Á R C A.**Vallás.**

— Ajánlva édes Atyámnak, F. M. városi képviselő urnak, gyermeki szeretettel. —

Hallom, Uram: sírás az élet,
A könnyű omlik csak patakban;
A fény az árnyban szemmivé lett,
Jelentsd magad hát, Láthatatlan!
Hallom, Uram: a sírók átkait.
Panaszoló vád zúdit feléd vihart,
Hallom, Uram! Oh, csak imára itt,
Imára Hozzad, már nem nyílik ajk.

Sopánkodik és sír az útca,
Téged tagad, kit elmerített.
S ki föltéve, hogy társát nyúzza,
Zokog, mert abban nem segíted.
Átkoz, ha ki egy perce hordja már
Szívében a csalódás verte tört,
S a hosszan élvezett örömpohár
Már jajba csörren, hogyha összetört.

Sírtam én is. S ki letörölje
A könnyemet, nem volt nekem se.

Örömléső raj körbe üle
És elkerült a gondba messze.
Csalódtam én is. Bolygó fény után
Futottam én is vakként, oktalan —
Mit jónak hittem, alarc volt csupán
S árnyak közt élő voltam egy magam.

Hívó csalódik. Hogy utamra
Ha rózsá hullt is, eltaposták;
Hogy az nagy itt csak, aki marja,
S rabló viszi a konc zsírossát;
Hogy gúnyra ébred itt az álmodó
És szítkot szór a hűre száz ajak,
Hogy nincs perc tiszta, szent gyöngyört hozó:
Láthatlan Szellem, mért tagadjalak?

Oh, mért ne higgyem, hogy jön óra,
Oh, mért ne várjak rendületlen
Egy szentebb, tisztább virradóra,
Melyben, mi rút volt, elfelejtem.
Mért ostorozzam gyáván az eget?
Ember vegyen bosszút az emberén!
Mit ember vág, mért rójjam fel Neked?
Nem véled — perlöimmel perlek én!

Tagadjon az, ki már nem várja,
Hogy hajlanak útjára rózsák;
A vak, kinek holdkóros álma
Soh' sem lett édes, szép valóság;

Kinek az élet bús, vigasztalan,
A kishitű tamadjon ellened —
Szívemnek hozzád csak imája van,
Csak áldani tudja Isten, szent neved.

Heidelberg, 1908. január.

Asmadai.

Levél a Nekár partról.

Heidelberg, 1908. január.

Nemzeti alakulások.

Sehol a világon nem emlegetik annyit a nemzeti jelszavakat, mint nálunk.

Tetőtől talpig nemzeti színűek vagyunk mi magyarok, mikor szónokolni, áldomást inni, ünnepet ülni kell.

Ezek a színes külsőségek aztán megtévesztik a távolabb élőket és fegyvert adnak belső ellenségeink kezébe. Az a hírünk, hogy szenvedélyes, szilaj szín-magyarok vagyunk, akik még az eget is nemzeti színűre festjük, a más nyelvűeket, más nemzetbeliöket üldözzük, irtjuk és zsarnoki erőszakkal kényszerítjük rá hazánkban még a legutolsó ürgét is, hogy magyarrá legyen vagy legalább sarkantus csizmában, zsinóros dolmányban járjon.



Rendkívüli nagy választék

Alkalmi ajándékoknak

legalkalmasabb kezdett és kész

Telefon 114.

kézimunkák kaphatók

Telefon 114.

Eisler Károly cipő, női és férfi divatáruházában Nyiregyháza

tölt valótlanágaik meg nem cáfolhat. Álmodhatnak nagy dolgokról nagyokat, de ez ébredés mindig a valót, azt mutatja, hogy ez az ország a mienk. Jobb lesz tehát nem feledni, hogy 1908-at irunk, amidőn minden öntudatos, minden művelt nemzet szellemi erővel, nyíltan harcol. Ha ezt sem képesek megérteni, akkor meg fogják érteni azt, hogy immár torkig vagyunk merényleteiknek végtelen láncolatával. Meg fogják érteni, hogy az a kéz, mely kenyeret nyújtott, mely folyton a béke olaját kínálta, fenyíteni is képes. Ezt annál inkább várhatják, mert a *békeszerető, mindent elnéző kormány* is kezdi belátni, hogy féktelenkedések megtorlását immár a nemzet és annak meghurcolt becsülete követeli.

A helyes és szép magyar irály

— Tanulmány. —

Írta: Millig Gyula

7

Az idegenből átvett nehézkes alkatú és mozgású igealakokat, a *nézend, nézendett, nézetik* stb. féléket, a német utánzó összetételeket és hosszú szavakat, főleg kötőszavakat, melyek a beszédét tulságig elvonntá teszik s mintegy központosítják — hála Istennek — a nép gyomra nem vette be.

Az igazi jó költő, ki érzést akar a szivekből fakasztani; ki nyelvérzéssel akar szólni, az igazi szép nyelvezet eltanulása végett a népköltéshez fog iskolába járni.

Helyesen jegyzi meg egy jó írónk: hogy „a lyrikus ki általán emberi érzéseket, gondolatokat mond el, hogy az által fagyossá, meszterkeltté lehet s elveszti a közvetlenséget, mi nélkül didaktikus vagy bölcselkedő lehet, de nem igazi énekszerző vagy lyrikus.”

Sajnos mai költőink, tisztelet a kivételnek, nem ismerik a magyar népköltést.

Legkiválóbb költőink a magyar néptől tanultak.

A népköltéshez járt iskolába: *Petőfi, Tompa, Arany, Tóth Kálmán* stb. Örökre szép dalaik a népnyelv virágos mezejéről szedett, csokorba kötött, soha el nem hervadó, gyönyörű virágok.

Mennyi kedves egyszerűség, mennyi szívhez szóló őszinteség, közvetlenség, mennyi

gyönyörű hasonlat és eszmetársítás, mennyi csattanós ellentét: egy-egy ily kicsinyke dalban!

„S ez az igazi költő, ki a nép ajkára
Hullatja keblének mennyei mannáját”

mondja *Petőfi* „Arany Jánoshoz” intézett versében, mert *Toldi* elolvasása után tisztában volt azzal, hogy *Arany János* a nép gyermeke; az ő nyelvét megérti a nép s abból lelki tápot, édes vigaszt tud meríteni s ennek a hitnek ad kifejezést a vers vége felé:

„Legyen minden dalunk egy-egy vigasztalás,
Egy édes álom a kemény nyoszolyára!”

A helyes és szép irály tulajdonságait jeles írónk műveiből vonjuk le.

Foglalkozunk ezen a helyen a magyaros irály legnagyobb mesterének: *Vas Gerebennek* az irályával.

Nem állok egyedül midőn azt állítom: hogy irodalmunk legmagyarosabb írója *Vas Gereben*.

Jókai nyelve is tősgyökeres magyar nyelv, de nincs meg nyelvében az a nyugodt méltóság, mely a magyar nyelv jellemző sajátja.

Jól jegyzi meg *Vas Gereben* egy bírálója: „Jókai nyelve hegyi folyó, mely nyugtalan gyorsasággal halad tovább; *Vas Gereben* nyelve alföldi folyam, mely csendesen ömlik tova medrében, mint a Tisza.”

Vas Gereben regényeit, tudtommal, idegen nyelvre senki sem fordította le, de nagyon kemény fába vágna a fejszét a fordító, mert *Vas Gereben* nyelve annyira tősgyökeres magyar, hogy a benne előforduló sajátosságok óriási akadályokat gürdítene a fordító elé, melyeket elkerülni annyit tesz, mint regényeit a legékesebb kincstől: a ragyogó magyaros irálytól megfosztani.

Hiszen regényei melyekben a magyar nép életét, gondolkodását, erkölcsi szokásait stb. oly hűen tükrözi vissza, éppen azért oly megkapók, mivel nyelvezete magyaros.

Regényeinek mindensora tele van magyar *idiotizmussal*, azaz oly sajátos magyar kifejezésekkel, melyek idegen nyelvre nem fordíthatók le.

Méltán nevezi *Barabás Ábel*, *Vas Gereben* a népies próza *Arany Jánosának*.

Engedje meg a kedves olvasó, hogy egyik regényéből egy leirőrést idézzek s bár igaz, hogy elég volna regényének címét és fejezetét idéznem, mégis helyesebbnek tartom az illető részt idézni, mivel egyrészt vagy nem áll az olvasó módjában azt felkeresni, másrészt pedig

gyűjti. S a lázadó horvát törpe folyton borsot tör a hatalmas magyar állam orra alá s a magyar legfeljebb prüszköl tőle, de szét nem üt közöttük a világért se.

Aztán belül a saját véráztatta földünkön, magyar ég alatt nézzük csak mik történnek. Keblünkre ölelt testvéreink, az ugynevezett honi nemzetiségek, az oláhok, a szászok, a tótok mit művelnek! Titokban és nyíltan szervezkednek, lázitanak ellenünk. Ádáz gyűlölettel gyűlölnék, a nemzeti föllendülés törhetetlen hősiességével izmosodnak, összetartanak és a faji élet legkisebb nyilvánulásaiban is nemzeti tömörülésre, alakulásra törek-szenek.

Nemzeti alakulások jegyében lángol szeretet és gyűlölet. Nemzeti alakulások jelenségeit figyelhetjük meg minden téren, a legparányibb életjelben is.

Ézalatt pedig mi magyarok mit csinálunk? A szó kétségbeesztő sivár értelmében semmit. Vagy még annál is rosszabbat: marjuk, emésztiük, gyengítjük egymást és az európai szellem, a nyugati kultúra vesszőpáripáján lovagolunk. Kiváló férfaink először világpolgárok, aztán világbölcsek, azután nemzetközi műveltség köntösében nagyfejűsködnek, végül, néha lázas percek mámorában — magyarok is. Titkon, éjjel viselik a

a felkeresés megy feledésbe s így az olvasót ettől az élvezettől megfosztanám.

Lássuk tehát!

„Jaj nektek farkasok, ha a „Kenyeretlen” csárdára rohantok, oly éhes ott a gazda, hogy még a farkast is megeszi! Régen ott feledte valaki a csárdát, még a tetőfát is ott hagyta, hiszen miért szedegesse le a korhadt fát, mikor egy jó szőért a legegényesebb fát döntheti le a Bakonyban. Ott maradt tehát farkasordítónak, hová csak kinjában húzódott be egy elkésett utas, akkor is megelégedett, ha tető alá kapott, fizetesképen pedig egy szalonnadarabot vagy fél kenyeret hagyott a kenyeretlen gazdának, ki sokat járhatott a nagy világban, mielőtt ideért; mert ide már csak egy lábát hozta.

Az egykori ivószobában most már csak az ivott, ki csutorát hozott magával, s a gazdát is megkínálta, a többi pedig kiment a sűrűig, s kalapjával vagy vödörrel merített, vagy neki hasalt a forrásnak, s ivott a meddig csak tetszett, mert ebben a csárdában az itcszámot nem tartotta számon senki.

Az ablaknak még volt egy pár fiókja, melyen nappal befért egy kis világosság; de a kinek nem volt elég ennyi, kirántotta a bundadarabot, meilyel a gazda a hézagot benyomta, és eresztett be annyi friss levegőt, mennyit elállhatott, s ha már egyéb kényelmet keresett, végig nyújtzkodhatott a padon, asztalon vagy a földön, ha véletlenül valaki az asztalról vagy a padról le nem lökte, vagy a földön a képére nem lépett.

Az egyik sarokban egész helyet foglalt el a kályha, melynek a gazda adott annyi eledelet, a mennyi belefért, hiszen a Bakony erdejében faszükséget nem hallott még senki — s a gazda naphosszat üldögélt kívül a konyhán, a kályha szájánál, s a favágáson kívül megelégedett annyi dologgal, hogy a paraszt piszkálta.

Egy istálló is volt a ház végében, hol a beteretelt baromnak türehető menhelye akadt, hanem a padlason nem volt annyi abrak, hogy egy torkos egér ünnepre valót csiphetne belőle, mert összedült a tető s a gazda maga is csak akkor ment föl, mikor a bomladezó kémenyt támasztotta meg, hogy valamikor agyon ne verje a padlást.

A cégérnek nyele most is kinyújtzkodik még, de a kaposztafej és a tükscsomó rég leszakadt, s a mint a tetőn lévő rothadt nádat fölürtta a vihar, messziről úgy látszik, mintha valaki egy póznával állna a háztetőnek sarkán, s a vendéget akarná elijesztgetni.

sapkát, mint az egyszeri ember. A tömegek a népmilliók munkásjelszávaival elbódított, proletárok pedig Istennel, vallással együtt kezdik nálunk megtagadni a hazát és a nemzetet.

Mihelyt egy kicsit kiművelődünk, veszettül szívjuk magunkba az idegen emelő tejét és szinte szégyeljük, hogy ránk pirit Európa valamelyik huszadrendű nemzetcskéje: hogy türelmetlen, vad magyarok vagyunk.

Ha pedig az általános társadalmi renddel való elégedetlenség, a tolsztoji — emberiség — eszme, a szociális mákony kerit hatalmába, akkor a mult emlékeit kicsufoljuk, a jelen törvényeit becsmérjük, öklöt rázunk, világpolgárokká silányodunk.

Ime, ily mételyező gyarlóságok közt ostromolják falainkat a nemzeti alakulások hullámai. Mi pedig nem sziklák vagyunk, hanem pipogya gipsz-figurák!

Nem kell-e félnünk a köröskörül egyre nagyobbodó nemzeti alakulások viharáiban ezer éves nemzeti létünk összeomlásától.

Asmadai.

Nagy választék a legújabb báli ruhadiszekben, **virágok** keztyük, harisnyák, legyezők, selymek, csipkeszövetek, selyem és gase fejkötőkben. **Telefon sz. 129.**
KOHN IGNÁCZ női és férfi divatüzletében. **Telefon sz. 129.**

A tetőt megnyomta a vétség, itt-ott egy szarufának a vége dugja ki sovány könyökét, és a varjú messzire repül ijedtében, mert a kunyhó füstje közé legfőbb az a dohányszag keveredik, mit a gazda a ház végében termeszt, s mitől az udvaron is megbolondul a légy, s ki tudja mikor volt az a nap, mikor itt rántásszag dült ki a konyhából.

Az udvarnak közepén állt a felszer, tán a legjobb épület a csárdánál, mert a bevonulók előrelátásból nem hagyták kidülni, s a tetejére raktak annyit tuskét, hogy az esőnek erejét elfogja a letéglázott tetőtől, s ha a szekér alatta áll nem érte a vihar.

Itt állapotott meg Meddig Józsi.*

Ez magyarul van megírva. Ennek minden sora, minden betűje magyar lélekből fakadt. Egyszerű, őszinte. Nincs ebben egy keresett szó sem. Mintha egy zokogó hegedű mélabús hangja szólna, melyben rögtön felismerjük az édes magyar dalt.

... mint a puszták harangja egyszerű,
De oly tiszta is, mint a puszták harangja.*

Enyim, tied, övé.*

Irta: Siposs Árpád.

A mai nehéz pénzügyi viszonyok mellett minden ipari és kereskedelmi vállalatnak életkérdése, hogy követeléseinek behajtása felett éberem örködjék. Az amerikai pénzpiac rombadulása megingatta a hazai vállalatok fundamentumait is, úgy hogy örülhetnek a hitelhez nem jutó tulajdonosok, ha redukált üzemművel veszteség nélkül zárhatják az évet.

Ilyen körülmények között nem nézhető közömbösen, hogy újév táján a m. kir. posta halomszámra továbbítja a végrehajtók által felvett nemleges zálogolási jegyzőkönyveket. A honi iparnak ez az antipártolása súlyosabb még a lépten-nyomon hangoztatott pangásnál is, mert az előbbinél nem csak a tisztességes munkával járó polgári haszon marad el, hanem egyenesen a kész tőkének a csökkenése áll elő. Ez az eset pedig egy év alatt megisméllódik igen sokszor, és a gyakori pár koronás veszteség érzékenyen érinti a szolid alapokon vezetett vállalatokat is. Keressük tehát, hogy az iparunk jövőjére messze kiható tulipán mozgalom égisze alatt menő iparpártolás fattyuhajtásának mi az alapoka.

Ha valamely iparvállalat, vagy kereskedő megbizottja átlépi a középosztályhoz tartozók küszöbét, az első pillanatra csinos butorzatot, kifogástalan öltözködést pillant meg. Ezekből rendezett anyagi helyzetre következtet. De ez az állapot megtévesztheti a hiteltudósítók képviselőit is.

Nem egyes vidékekről beszélek, amikor állítom, hogy a középosztályhoz tartozók tehetségüket meghaladó módon vezetik háztartásukat, hanem az egész Magyarországról. Akadnak ugyan kivételek, de azok viselkedése az átlagot meg nem változtatja. Az iparpártolásnál pedig első sorban erre, az ország gerincének nevezett csoportra vagyunk utalva. Az arisztokratákra nem számíthatunk. Nekik angol, francia áru kell, mert fejletlen iparunk kényes izlésüket kielégíteni nem tudja. A népet szintén lehetetlen meghódítani, az a szemnek tetszős, bensőleg értéktelen olcsó cseh portékát keresi. Szóval a felső tizezernek eléggé jó, a köznépek pedig eléggé rossz portékát nem tudnak még termelni a csak egyféle minőségre berendezkedett gyártelepek. Ez azonban természetes dolog, melyet máról holnapra megszüntetni nem lehet. Egyedül a középosztály az, amelynek nincsenek teljesíthetetlen kívánságai és amelynek még is van annyira fejlett izlése, hogy nem veszi meg a csillogó vásári portékát.

* Mutatványképpen hozzuk a Gépészmérnöknek f. hó 15-iki számában megjelent vezércikkét.

Sajnosan tapasztaljuk azonban, ez hogy a honi cikkeket vásárló osztály hitel tekintetében megbizhatatlan. Nem azt veszi meg, amire szüksége van, hanem azt, amit adnak. Az adósság miatt nem fáj a fej: busuljon az, akinek tartozik. A perlesen csak mosolyog és engedi, hogy a felperes a kész veszteséget bélyegköltésekkel tetőzze. Kevés számban akadnak ugyan rendes vevők is, de azok a kivételek és nem a más zsebére utazók. Az ügyes ember csak a foglalásnál veszi elő a készletben tartott pecsétes iratot. Csak akkor áll elő, hogy a házi berendezést az apósa vette s neki csak használatra adta át. Más helyen régebbi licitáción a kiskorú gyermekek nevében vásárolta vissza gazd' uram a szobabutorokat és így azok el nem adhatók. Harmadik helyen a háztulajdonosa lakbér címén akasztja meg az árverés megtartását. Negyedik helyen a közös fedél alatt lakó, 2 érdektelen tanu eskü alatt bizonyítja, hogy a szobában levő minden butordarab X Y kartársé. Ez hihetetlen dolog, de igaz, mert a szorongatott két adós egyszerűen egymás butorát használja. Ismerek egy gentlemént, akinek 1600 koronán felüli fizetését az apja 30 esztendőre letiltotta, mivel szüleinek tartozik a taníttatás költségével. Szóval száz és száz neme van, hogy valaki új ingóságokat vigyen lakásába és azokat teljesen elkoptassa, és a legmagasabb hivatalokba bejusson, anélkül, hogy vele szemben a jogos követeléseket érvényesíteni lehetne. Ez nem igazság, de lássuk, hogy miért:

Minden ingóság használatával kényelem élvezése, vagy más előny jár. Azonban egyedül a használat az, ami az ingóságoknak értékét kölcsönöz. A zálogtárgyakért még örzésdíjat kérnek, nem hogy valaki a lakásán való tarthatásáért fizetne. Más az ingatlan, ahol a birtok területe mindig föld marad, melynek alapértékét az időközi használat észrevehetően nem csökkenti. Az ingóság mindig kopik és bizonyos évek multával értéktelessé lesz. Nem az tehát a fontos, hogy ki vette a lefoglalható tárgyakat, hanem az, hogy azok elvitele által ki esik el a használatból. Ezen az alapon tovább haladva, arra a meggyőződésre jutunk, hogy az árveréseknél nem a tulajdonosnak nevezett (sokszor csak névleges) vásárló károsul, hanem az, akinek a tárgyakat átadta, odaajándékozta s aki az adósságokat csinálta. S ha ez így van, nincs értelme a bíróságoknál folyó sok irkafirkának, az igénypernek „enyim, tied, övé” elve szerint való kezelésének. A hitelbeadó törvényének csak egy §-a van: Adós fizess!

Nem mondom én, hogy a vásárlók létalapját nem kell tiszteletben tartani. Ellenkezőleg az akarom, hogy a gyárosok és kereskedők jövője is biztosítva legyen és ne függjön egyesek tág lelkiismeretétől.

Felhívom tehát a kereskedelemügyi miniszter ur figyelmét erre a nemzetgazdaságilag veszélyes állapotra, amely egyik rugóját képezi az általános drágaságnak, minthogy az üzletemberek az árakhoz hozzászámítják az odavesző követelések összegét. Nagyon kérem, figyelmeztesse az igazságügyi miniszter urat a következményekre és gondoskodjék az indokolatlan bírói gyakorlat megváltoztatásáról, vagy pedig a más ingóságával hivalkodók megbüntetéséről.

A Thália Nyiregyházán.

Nagyszabású művészi szenzációja lesz városunk színházi életének a jövő hét folyamán. A budapesti Thália társaság, amely a főváros művészi világában immár nagy névre tett szert, január 25-én és 26-án két esti és egy délutáni előadásban fogja Budapest színpadkerület műsorak legnagyobb sikerű három darabját bemutatni Nyiregyházán a vá-

rosi színházban. Jóllehet bizonyosnak vehető, hogy városunk egész intelligenciája, de nem csak a színházba járó közönség, hanem a közép és néposztályok is tudják és elismerik a Thália kulturintézményt, annak nemes és valóban művészi törekvéseit és működését; ehelyütt mégis fölemlítjük, hogy a Thália társaság, amely már negyedik éve buzgalommal teljesíti áldásos működését, abban keltette fel a fővárosi kényes közönség érdeklődését és valóságos dédelgető szeretetét, hogy a modern drámairodalom világhírű termékeit, a külföldi írók nagy munkáit kultiválta és adta elő; elsőrangú rendezésben és kitűnő összjátékkal. Hogy pedig tényleg és első sorban kulturmissziót teljesít mi sem bizonyítja jobban, minthogy már három év óta minden vasárnap munkás és népelőadást tart, hol bemutatja Ibsen, Hauptmann, Gorkij, Hebbel, Musset, Strinber, D' Annunzio, Heyermanns, Sudermann remekait és a budapesti Nemzeti színházban óriási sikert aratott darabjának a „Hálás utókornak” szerzőjét, Lengyel Menyhértet is ő fedezte fel a magyar irodalom számára. A Thália kitűnő előadásait, darabjait és szereplőit az összes fővárosi lapok egyhangulag dicsérik s mi csak hálásak lehetünk, hogy ez a kiváló, lelkes fiatal gárda vidéki országos körútjában hozzánk is ellátogat, sőt a körút első városául Nyiregyházát választotta, amelynek intelligens, műértő közégétől várja fényesnek ígérkező és hasznos utjának első elismerő pálmáját és további haladásának buzdító erejét. Az első estén 25-én Heyermanns „Remény” című realiztikus, de megindító és gyönyörű halásztársaságját mutatja be a Thália, másnap délután Hebbel Frigyes „Mária Magdolna” című világszerte ismert drámáját, este pedig Ibsen óriási sikerű „Kisérteteket”. Az előadásra a rendes színházi árak érvényesek és jegyek máris kaphatók a Ferenczy-féle könyvkereskedésben. Mint értesülünk a Thália társaság az ifjúság részére külön délutáni előadást is fog tartani, egy tanulságos és irodalmi előadással, amelyre a közép és felsőiskolák lesznek hivatalosak.

Pénteki levél.

Az öreg Turcsek

Hosszu, szikár testű, őszfejú ember az öreg Turcsek, akin téli vasárnapokon idegen formája, kizöldült kaputrék lóg, amint halad a szuszodok és kmotrok között a városba vagy visszafelé. Ritkán jár egyedül. Udvar van körülötte, akik mindannyian szentírásképpen lesik a szép beszédű tírják szavát. Gyönyörű, idegen érthetetlen kifejezéseket amik közül ha egy megragadja a hallgató figyelmét, azon eltűnődhetik akár egy hétig is, még sem tudja az értelmét kisűtni. Azonban hiszen éppen ebben van a szavak gyönyörűsége. És hallgatják emián az öregot, orákulumképpen, és kikérdezzetik a tanácsát meg is megfogadják, már ott ahol lehet.

Mert ha nem lehet is, bizonyosan akkor sem Turcsek a hibás. Hanem a körülmények, és az emberek. Akik nem tudják, és amik miatt nem tudják, fölhasználni az aranybölcsesség elhulajtott szeméit.

Prókátorkodásának egyik legújabb s talán legszebb hajtása, hogy feliratot menezttett a királyhoz, a kéményseprők ügyében.

Azt hiszik ugyanis a városi urak, hogy csak ők nyögnek a kéményseprőrendelet áldása alatt. Dehogy. Kint a tanyákon, várososszéleken, szőlőkertekben éppen úgy agyonboldogította a kéményes házakat. Éppen úgy járnak a kéményseprő urak keresztet huzni a kapukra — beljebb minek mennének? — s aztán a hány kereszt, annyiszor való megjelenés díjjáért éppen oly nyugodt vére

Báli ujdonságok! keztyük, legyezők, gasok és ruhadiszek nagy választékban Menyasszonyi uri- és női divatüzletében koszoruk és fátyolok. **STERN SÁNDOR** Nyiregyházán, Pazonyi-u. 2.

perelik a tanyasi népet, akár bent a piactéri üzlettulajdonosokat.

Hanem hiszen, ha a városi ur tür, hát türjön. Az az ő dolga. Meg a nembánomságáé. Amivel sokkal könnyebben kidob a zsebéből egy pár forintot, semhogy huzalkodjék egy kéményseprővel. Odakint azonban a szélső házak között, forongás támadt a mulkoriban, holmi frissen meszelt kéménynek akkurátus — kiséprése — miatt. Lassu, titkolt, de elterjedt forrongás. Benne volt minden kéménytulajdonos gazda, aki már torkig lakott az Erdélyből kissé átváltozott formában átköltözött füstpénzek fizetésével.

Persze aki lelke volt a mozgalomnak az öreg Turcsék, biztatta is bámulatos eredménynyel a maga népet. szokott gyönyörű érthetetlen szónoklataival. Amiket én nem tudok elmondani, tekintettel arra, hogy a saját szavaimat is elfelejtem egy kis negyedóra múlva. De bizonyosan voltak benne formalizált kormányviszonyok, s fel volt említve, hogy bár milyen nagy dekorációba vannak is az urivilági szellemek, márcsak megprotezsálja Turcsék András a királynak egy erélyes desperációval, hogy mit tud.

Hát meg is protezsálta. Irt akkor az öreg, sokszor még nyolcz órákor is kilátzott a világ az utra, és a kutyának tilos volt az ugatás, a gyerekeknek a viháncolás mert az öreg ir. Feliratot a királyhoz, a kéményseprők ügyében.

Azonban azt már könnyebb fajta szavakkal adta tudtul az érdekelteknek, hogy költség nélkül a király levelét sem viszi a posta. Mert olyan az, hiába adózunk rája, még sem visz el egy levelet ingyért. Pedig mi meg ingyen tartjuk őket a nagy uri módban, mert hát ki látott már valaha póstát kapálni? Hogy egyszer esztendőbe nekem hoz egy levelet, egyet meg magának pán szuszéd, vagy egyet a pán kmotornak, hát azt bizony időtöltésből is megtehetné.

Szóval, minden ember, aki helyett a kérvény ment föl a fölséges királyhoz, öt erős krajcárokat fizetett az öregnek, postaköltség czimén.

Es azontul úgy jártak a ház előtt a kmotorok és szuszédok, mintha már is benne fekünnék a komót porcellán finzsái között a király levele. Öreg betűs, nagy levelet képzelték persze, mert hát öreg ember a király, s ő is legalább három este égette a petróleumlámpát, hogy felelhessen kellő megfontolással a Turcsék levelére.

Azonban mind késik a királyi válasz Késik. és türelmetlenek a városszéli emberek. Akad ott is, tessenek elhinni, bujtogató cucilista, aki gonosz, idegen érzéseket terjesz az öreg Turcsék hívő népe között. Olyasmit, hogy . . . talán el sem lehet mondani, hogy mi ilyesmit. Hogy azok az öt krajczárok, . . . eh, szörnyűség mégis amiket kitanál a rossz világ a becsületes emberre. Én bizony röstellem is elmondani.

Azonban hát, nemhiába népszavu ember az öreg. Nem hagyja el a gondviselés az ő kiválasztott népet. Annak küld segítséget vagy földről, vagy égből, de ha onnan nem is, legalább is a miniszteri bársonyszökek közeléből. Ha már a királyi levél késett, ha minisztert nem is adott a Turcsék rendelkezésére, de legalább egy valóságos államtitkár személyes uri megjelenésével világosította föl a Turcsék hívők bágyadó hitét, elhusantva róla a kétkedésnek gonosz terjedő kódét.

Mert diadalmas, boldog győzelemmel mutatott rá az államtitkár Turcsék, mondván az ő széledő nyájának, hogy lám-e, lám, pán szuszéd, vákáción vannak az államtitkárok, meg a miniszterek, és most mindazoknak a dolgát a király egyedül végzi. Ezek miatt késik, nem is lehet kívánni tőle mostan, az ő levelére való választ.

Es a megtért hivek szomorúsággal

vegyes ámulattal tűnődnek el a királyok sorsán, akiknek im, maguknak kell minden dolgot elvégezni, ha szabadságra mennek a miniszterek. . . Hát hogy is felelhetnének rögtön a Turcsék feliratára? . . .

És várnak, várnak, szent, rendületlen bizalommal, tovább . . .

Kincses Kolozsvár közös konyhája kudarczán kerek kétezer koronát károsodott.

HIREK.

Képviselőt. A város képviselőtestülete tegnap délután tartott ülésében engedélyt adott Antal János és Társának mozgófényképeket bemutató színház létesítésére. Ezen kívül egy pár kisebb fontosságú ügyet láttak el.

Jubileum. Gróf Széchenyi Viktornek váratlanul közbejött súlyos megbetegedése lehetetlenné tette a mai Konthy-jubileumon való megjelenését. Ez a körülmény megváltoztatta némileg az előre megállapított programot. Az éremátadása d. e. 11 órákor lesz a városháza dísztermében. A közebéd d. u. 1 órákor tartatik meg a Koronában.

Kinevezés. Kalmár Lajost a tiszaladányi, Balasa Józsefet a szakolyi, Bégányi Kálmánt a nyirbogdányi, Balog Imrét az apagyai anyakönyvvezetői kerületbe kinevezte a főispán anyakönyvvezetőkké.

Házfelosztás. Országszerte nagy érdeklődést keltett a belügyminiszter azon kijelentése, melyben májusra képviselőválasztást ígért. A szenzációs kijelentés szövegét tartalmazza: „A delegáció után kerül rá a sor, és ha a disszidensek a nemzetiségekkel és a horvátokkal összefogva obstruálnak, akkor nem marad más hátra, mint az országgyűlést fölösztatni. Három hónapig türjük az obstrukciót, azután megkérdézzük a nemzetet. Májusban fölösztatjuk a Házat, hogy az új parlament még júliusig elintézhesse a költségvetést. — Azt hiszem, a koalíció változatlan erővel jönne vissza. Hogy másokat is viszontlátnánk-e hiány nélkül: azt már nem merném megjósolni.

Felmentés. A főispán Gunya József feleségét, Fond Mihály kanyári és Kriston Gábor kéki anyakönyvvezetői helyetteseket állásuktól felmentette.

Választások. A városi adóhivatal nyugalmazott adótisztje: Susztek Pál helyére a napokban írta ki az alispáni hivatal a pályázatot és választási napul február 6-át tüzte ki. Ez állásra a több oldairól hangoztatott óhajokból itélve legkomolyabb jelölt Nagy József városi adóhivatali szakdíjnok, közszeretben álló polgártársunk, Tomasóvszky Lajos, városi tisztviselő veje. A magunk részéről csak örömmel közöljük e hirt, mert Nagy Józsefben képzett, intelligens és tehetséges fiatal tisztviselőt nyer önállóságra törekvő városunk.

Ezen alkalommal lesz betöltve a Kovács Lajos elhalálzásával megüresedett irnoki állás is, melyre Siposs Árpádot halljuk emlegetni, aki 12 éves szolgálatával érdemelte ki a bizottsági tagok elismerését. Megválasztásával azonban nemcsak a napi-dijasok között legrégebben való szolgálatát honorálná a város, hanem egy fogalmazói és leirói szakban egyaránt járatos és sok oldalú tehetségéről ismert fiatal embert venne fel tisztviselői karába. — Betöltik végül az utbiztosi állást is, melyre tudunkkal egyedül Ruda Lajos a pályázó. (Szerk.)

Báiból a sirba. Szabó Zsuzsanna 18 éves csinos hajadon, a mult vasárnapra átmenő éjjel vigan táncolt a bálban. A leány meghült s ennek következtében néhány órai vonaglás után megszünt élni.

A nyirbátóri Kaszinó könyvtára javára f. hó 25-én A Takács féle vendéglőben táncestélyt rendez. Kezdeté 8 órákor. Belépti-díj: Személyjegy 2 korona. Családjegy 5 korona. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Kérőnek a tisztelt hölgyek egyszerű honi szövetből készült ruhában megjelenni.

Kamatteher bevallások. Az ingatlan után kivetett általános jövedelmi pótdó elengedésének, illetve mérséklésének alapját képező kamatteher vallomási iverk f. hó 31-ig adandók be a városi adóhivatalhoz. Értesitem tehát az adófizetőket, hogy amennyiben ezen kedvezményt igénybe óhajtják venni, fenti határidőt pontosan tartásuk be, mert ellenkező esetben ezt csakis kérvényezéssel és igazolási kérelemmel nyújthatják be. A vallomási iverk a városi adóhivatalnál szerezhető be s szabályszerű kiállításukra a következő felvilágosítással szolgálók: 1. Váltó és folyószámla hitel csak az esetben jelenthető be, ha a kölcsön vett összeg mellett a kamatok is be vannak kebelezve. 2. Törlesztéses kölcsönöknél kitüntetőndő a kamaláb s az egy évi változatlan részlet összege. 3. Minden egyéb kölcsönöknél kitüntetőndő a bekebelezett kamatláb, az eredetileg felvett s bekebelezett összeg, a törlesztés folytán fennálló összeg, a kötvény kelte, a bekebelezés napja (év, hó, nap), a bekebelezési végzés száma, a hitelező neve és lakása és végül az ingatlan helye s annak telekkönyvi vagy betétszáma. Mivel pedig azt tapasztaltam, hogy a beérkezett s maguk a felek által kiállított vallomási iverk hiányosak, intézkedtem, hogy a bevallások díjtalanul a városi adóhivatal által is felvételnek. Ez esetben minden bevallónak magával kell hoznia: 1. A bekebelezésre vonatkozó telekkönyvi végzést vagy hiteles telekkönyvi kivonatot. 2. A törlesztési könyvecskét vagy a kamatok fizetését igazoló s pénzintézetek által kiállított jegyzékeket és nyugtákat. A benyújtott kamatteher vallomási iverk mindenki átvételi elismervényt kap annak igazolására, hogy a bevallást törvényes határidőben eszközölte. Nyiregyháza, 1908. január hó 23. Városi adóhivatal.

Könyvnyomdászok táncmulatsága. A nyiregyházi könyvnyomdászok 1908. február 22-én szombaton, könyvtár-alapjuk javára, a Korona-szálló termeiben zártkörű táncmulatságot rendeznek, amely a farsang egyik legjobb mulatságának ígérkezik. A rendezés serényen munkálkodik úgy az erkölcsi mint anyagi siker érdekében oly képen, hogy a szokásos dolgoktól eltérően meglepetéseket tervez a közönség számára. Egy lap is lesz kiadva, amely telve lesz alkalmi dolgokkal és a jelenlevő hölgyek névsora is benne lesz. A lapot a mulatság színhelyén osztják szét. Reméljük, hogy a meghívott hölgyek mind elfognak jönni ezen érdekesnek ígérkező estélyre; s egyben elvárjuk, hogy az aranyifjúság is megjelenjen rajta. A jövő hét folyamán a meghívók is ki lesznek bocsátva, melyet a rendezőség névsorával együtt a jövő számban fogunk leközoelni.

Értekezlet. A székesfővárosban két aktuális törvényjavaslatot tesznek most vita tárgyává. F. hó 29-én a budapesti ügyvédi körben az új polgári perrendtartást, 25-én pedig az uzoratorvényt vitatják meg. Az érdekesnek ígérkező estélyre városunk több jogászmembere is felutazik.

A visszavándorlók elhelyezéséről kimutatást adott ki a földmívelésügyi miniszter. E szerint 2432 bányászt, 12527 famunkást, 6882 földmunkást, 3238 ipari munkást, 3141 cselédet helyeztek el eddig. Érdekes, hogy igen sok szabolcsmegyei került ércfejtőbe, akik nálunk hírét sem hallották a bányászásnak. Sok ipartelep kapott képzett munkást, melynek nagy szükségét érezte eddig is.

Báli keztyük.

Hócipők.

A nedves idők beáltával mindenki vigyázzon egészségére! Vegyen jó keztyüt, hogy meg ne fázzon. Vegyen teveszór térdmelegítőt, hogy reumát ne kapjon. Vegyen sárcipőt, vegyen hócipőt és vegyen mindent mely szükséges az egészség megővéséhez, Blumberg József, keztyü-, kötszer-, fűzőgyárában és illatszertárában Nyiregyháza Városháztér 2. szám.

Sárcipők.

Csipke keztyük

Nyilvános nyugtázás és köszönet. A Hunyadi Tanítók-Házában létesítendő 4000 koronás szobaalapítványunk törlesztésére a Kisvárdai kölcsönös segélyzőegylet 25 koronát, a Kótaji Hitelszövetkezet 10 koronát küldött hozzám. Egyesületünk iránt ezen ismételtlen megnyilvánult szives figyelem- és áldozatkészségért hálás köszönetemet nyilvánítom. Nyiregyházán, 1908. január 24-én. Orsovsky Gyula, a szabolcsvármegyei tanítóegyesület elnöke.

A nyiregyházi ipartestület az Iparos Olvasókör és az Iparos-Ifjusági Egylet közreműködésével folyó évi február hó 1-én, az ipartestület dísztermében pénztára javára, az eddigi szokáshoz hiven zártkörű Batyus táncmulatságot „Öregek bálját” rendez. Személyjegy 2 kor. Családjegy (3 személyre) 5 kor. Kezdeté este 8 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak. A meghívó másra át nem ruházható és kívánatra előmutatandó. Jó borról, az eddigi szokáshoz hiven, a rendezőség, ételekről Dudics József háznagy gondoskodik. A mulatság iránt tanúsított általános érdeklődés előre is biztosítja a sikert.

A bortörvény revíziója. Szabolcsvármegyében gyűjtött tapasztalataink szerint is nagyon eljött az ideje a bortörvény revíziójának. A magyar Bortermelők és Borkereskedők orsz. szövetsége f. hó 21-én foglalkozott a dologgal és megsürgette a tervezetnek a közközre való juttatását.

Városszerző nagyban készülnek a febr. 8-iki kereskedő-bálra. A ma széjjel küldött meghívókon látható a 40 tagú „leányrendezés” névsora, ami magában is teljes sikert biztosít, mert tényleg a város legcsinosabb leányaiból van a rendezőség összeállítva.

A cukorrépatermelők országos szövetsége Szabolcsmegyében régen nyilatkozott meg az a kívánság, hogy a megyénként szervezkedett cukorrépa-termelők szövetsége országos központtal birjon. Ez a kívánság végre megvalósult és f. hó 17-én megalakult az országos szövetség. Egyben kimondták, hogy a még be nem lépett termelő bevonása érdekében akciót indítanak.

Kivándorlás rendezése érdekében a függetlenségi párt e hó 22-én Budapesten értekezletet tartott, melyen a legtöbb kivándorlót adó Szabolcsmegye viszonyait Kállay Tamás és Kállay Lipót ismertette.

Argentínai hus. A nálunk is tapasztalható husrágóság az egész Magyar-Osztrák monarchiában észlelhető. Ez a jelenség indította az Austrie Amerikane társaságot, hogy Argentina nevű gőzösén 17 ezer kilogram marhahúst hozasson Buenosz Ajreszből. A hus romlatlan állapotban tette meg jég között az utat Triesztig. Megérhetjük még, hogy erős konkurrenset kapnak mészárosaink az amerikai telepítvényekben.

Elfogott cigánykaraván. Szászvárosból írják lapunknak, hogy ott egy cigánykaravánt tartóztattak le, mert egy Wenter Hedvig nevű komédiánál éveken át hurcolt magával. A cigányok halállal fenyegették s ezért nem mert jelentést tenni. Most egy féllábu cigánnyal házasságra kényszerítették, akitől megundorodva megszökött és a hatóságnál jelentést tett. A karavánnál olyan ruhákat találtak, melyben nyiregyházi szabóknak van a neve bevarva s így valószínűleg megyénkben is garázdálkodtak. A vizsgálat ebben az irányban is folyik.

Szervezkedés a nemzetiségek ellen. Szabolcsmegyének is van egy szöglete Nyiradony környékén, ahol a román izgatók némi sikerre számíthatnak. A Bessenyei körön a sor, hogy az országos nemzeti szövetség által szervezett országos akció keretében felvegye a küzdelmet és ne csak a román tulzók munkáját hissitsa meg, hanem a megfélemlített embereket vissza hódítsa a ma-

gyar nemzetnek. Az együttműködés kérdésében a magyar közművelődési egyesületek f. hó 22-én tartottak szűkebbkörű értekezletet a fővárosban, amelyen megyénkben is többen vettek részt.

Színházi jelentés. Értesitem Nyiregyháza és vidéke t. közönségét, hogy drámai és vígjátéki társulattal e hó 27-, 28-, 29-, 30-ikán a nyiregyházi városi színházban előadásokat fogok tartani. Szinre kerül: 27-én Megváltás. Dráma. 28-án Kerülő ut. Szinmű. 29-én Ármány és szerelem. Szomorujáték. 30-án Hálás utókor. Korrajz. Jegyek péntek, 23-tól kezdve előre válthatók a Ferency-féle könyvkereskedésben s az előadások napján este a színházi pénztárnál. Tisztelettel Zilahy Gyula, igazgató.

Előfizetési felhívás. Sz. Szigethy Vilmos, a fővárosi lapok munkatársa a kora tavasszal novellás könyvet ad ki. A vármegyei életnek jobbára derűs epizódjait elmesélő 15 ivnyi terjedelemben megjelenő kötet 3 korona előfizetési árban megrendelhető a szerzőnél Szegeden.

A jégpálya olvadás idején délelőtt 10 óráig és délután 3 órától használható.

Dohány-kiállítás. Londonban május hó folyamán nemzetközi dohány-kiállítást tartanak. A feltételek a gazdasági egyesületeknek tekinthetők meg.

Eladó bor. Szőlőtelepeinket közelről érdeklí az a hír, hogy a Magyar Szőlősgazdák Országos egyesülete Budapesten ingyen keres vevőt a neki bejelentett borokra.

Csizmaszállítás. A szegődvényesek részére szükséges 180 pár csizmaszállítására a város febr. 8-án tart árlejtést.

Összegett asszony. Özv. Madzsig Jánosné körte-utcai udvarán lévő asztalosműhely kedden kigyuladt. Az éjjeli álmából felretent tulajdonosnő beszaladt a lángba álló helyiségbe és elakarta oltani a tüzet. A félhomályban és alkalmas szerek nélkül ezt azonban nem tehetette, sőt a lángok miatt vissza sem tudott térni. Súlyos sebekkel az ablakon mentették ki a szomszédok, akik a tüzet is elfolytatták.

Összeírás. A honvédelemügyi miniszter rendeletéből kifolyólag összeírják vármegyénkben is a lovak, szekereket és automobiloikat. Az intézkedést hirdetmény útján teszik közzé, nehogy megismétlődjön az az állapot, melyet pár évvel ezelőtt tapasztaltak megyénk egy pár községében, hogy az adó felemlésétől féltő lakosság eltitkolta a tárgyakat.

A „Gépész-mérnök” f. évi január 15-iki száma érdekes tartalommal jelent meg. Vezércikkét Siposs Árpád a középosztály nagymérvű hitelezéséről írta. Pottyondy Tihamér a motorpótló kis lokomotivokat ismerteti, melyek gyakorlatba vétele a Nyiregyháza-vidéki kisvasutaknál is célirányosnak látszik. Ezenkívül a Szemle, Üzleti hírek, Szakirodalom, Eladás és vétel, Hirdetések rovatai is bőségesek. Mutatványszámot a Budapest (V., Nádor-utca 28. szám a.) levő kiadóhivatal szivesen küld.

Tűz. Veszedelemes tűz keletkezett tegnapelőtt a Sárkány-utcán levő és Jakab János tulajdonát képező házban. A kéménybe épített gerenda tüzet fogott és a füst megfúlással fenyegette a szobában levőket. A szomszédok észrevették a veszedelmet és a tűzoltók segítségével hamarosan lokalizálták.

Erdő eladás. Szalóka község erdejének fahozadékát f. hó 29-én a helyszínén fogják elárverezni.

Árlejtés. Nyiregyháza város mintegy 50 waggon köre hirdet árlejtést. Az ajánlatok febr. 28-áig adhatók be a polgármesterhez, ahol a részletes feltételek is megtekinthetők.

Kigyuladt pince. Tegnapelőtt éjjel a Bel-téren levő Török-féle épület pincéje kigyuladt, de csak értéktelen szalmahuladék égett el.

Gyilkosság. Mihálydi községben Motyó Sándort ittas állapotban Csapák Márton nevű szomszédja tolvajnak gondolva, lelötte. A vizsgálat folyik.

Gazdálkodás reformja. Régi panasz a Nyíren is, hogy a föld nem ontja már úgy a termést, mint hajdan. Az országos gazd. egyesület most adatokat gyűjt és állami támogatással népszerűsíteni akarja az okszerű gazdálkodást.

A t. közönség szives figyelmébe ajánljuk Preisz Bertalan (Korona-épület) posztó áruházat, a hol is a legújabb hazai férfi gyapju szövetek valamint a legdivatosabb női costümöknek való kelmék kaphatók.

Alkalmi vétel: míg készlet tart, 1 kg. Cuba- v. Gyöngy-kávét 1.50, ugyanott Dietrich-féle tea-rumok és teák jutányosabban beszerezhetők mint bárhol, Hirschler Mór fűszerkereskedőnél Nyiregyházán. (Volt Török Péter-féle üzlet).

Amit Lilike születése napjára kíván. Egy bábut, amely azt mondja: „Mamám!” Egy bábu-kocsit és egy egész rakást Fay igazi sodeni ásványpasztillából. Ezekre ugyanis vágyódik a Lilike eszeveszetten és ezeknek köszönhetjük azt, hogy mindig talpon van. Láttá-e valaha Lilikét betegeskedni? Vagy köhögött már valaha? Látja, ezt elérte Fay igazi sodeni pasztillának rendes, bajmegelőző használata által. Tegyen ön is kísérletet vele. Skatulyája csak 1.25 K-ba kerül és minden gyógyszerárban, minden drogériában és minden ásványvízkereskedésben kapható. Vezérképviselő Ausztria—Magyarország vezérképviselője: **W. Th. Guntzert Wien XII. Belghofferstrasse 6.**

CSARNOK.

T é l.

*Későn ébred a nap a homályos égen,
Halvány szemében ott van még az álom.
Nem köszönti vig dal, s harmatcseppek helyett
Jégyöngyök ragyognak a megtépett ágon.
Ragyogó jégyöngyök felcsillant tükrén
Végig siklik egy-egy lopott sugár fénye,
S tarka, szép szivárvány színes csókjaival
Játszadozik a szűzi fehérsége.*

*Halvány ködben úszik a zuzmarás tájék,
Mégfagyott a pára a mindenség ajkán,
Minden mozdulatlan — csak egy varjú kering
Lassú evezéssel az ólmos ég alján;
Bágyadtan kóvályog, mintha unná nézni
Ezt a végtelennel látszó fehérséget,
S kóválygása közben az út mentén álló,
Messze kimagasló jegenyére téved.*

*Meghalt a természet, oda minden éke,
Megdermedt orcáján nyoma van a kinnak,
Koszorút font köré a lombtalan erdő,
Féher szemfedőjén jégvirágok nyílnak.
Sötét, lenge fátyol lebeg fent az égen,
Kis kunyhó kéménye kékes füstből szötte.
S mintha a koszorú gyászszalagja volna
Hosszú, vékony csikban húzódik fölötté.*

*Meddig tart e halál, örök e az álom?
Lesz-e még madárdal, nyíló virág, harmat?
Kettéhasad-e a szürke, ködös égbolt,
S lesz-e még melege a ragyogó napnak? —
Picinyke hóvirág kandikál a hóból,
Csodálkozva bámul a kíváncsi lélek — —
S hegyen, völgyön csodás, halk fuvalom támad —
A hólepel alatt ott virraszt az élet — —*

Millig Gyula.

Szerkesztői üzenet.

U. E. urhölgynek helyben. Tudósítónk arra kéri, sziveskedjék tudósítását még egyszer figyelmesen átolvasni, a jövőre nézve pedig megengedni, hogy tudósításait a jövőben is minden befolyástól menten, a saját meggyőződése szerint írja meg.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulózis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban, — Ára üvegenként 4. — korona.

Nyilt-tér.*

A budapesti Thália társaság, amely Budapesten immár 4 esztendeje teljesít valóban nemescélú kulturmissziót, előadván a modern drámairodalom világhírű remekeit, január hóban egy országos vidéki körutat rendez. E körútjában f. hó 25-én és 26-án tervezi Nyiregyházán is Hebbel és Ibsen remekművének bemutatását. E célból a Thália megbízott rendezője Nyiregyházára jött le, hogy a városi tanácstól a színház átadását kérelmezze, amit a Tanács január 22-én tartott rendkívüli Tanácsülésben, tekintetbe véve a nemes és művészi célt, készségesen teljesített is, a Tháliának e két napra átengedte a színházat. Tette ezt azon indokból is, hogy Zilahy Gyula szinigazgató a szabályszerűleg előírt 8 nappal előzőleg nem jelentette Nyiregyházára érkezését. Vajda Dezső ur azonban a Thália rendezőjétől, ki sajtó támogatást kérte tőle, nemcsak hogy ezt kevéren megtagadta, hanem a leghatározottabban kijelentette, hogy lapjában botrányt fog csinálni a tervezett előadások miatt és a városi Tanácsot is megfogja támadni, amivel az törvényszabta uton engedélyt adott a Tháliának és szerinte az ő „kitűnő barátjának” Zilahy szinigazgatónak anyagi kárt okozott. Kijelentette továbbá, hogy a már ülésileg kimondott határozmányt és végzést ő meg fogja semmisíteni és dezavualja az egész ítékezést. A *nagyhatalmu* szerkesztő ur újra libegő lapjában a Tháliát, mint kulturintézményt elismeri, de Nyiregyházán a vendéglátéka elé lehetetlenségig menő akadályt gördít és nagy hatalmának villogó pallosával az egész városi tisztikart agyonroppantja. Nem tudnk mi lehet az ok, amely őt Zilahynak anyagi érdekeihez annyira hozzáfűzi, de nem is óhajtjuk megtalálni. Csak azt kommentáljuk, hogy ideje volna már, hogy az ilyen hirlapi smokkok és parazita ujsághiénák teljesen lekerüljenek a nyilvános szintérről.

M. K.

„Percival” urnak az 1908. január 22-iki „Szabolcsvármegyében” közölt sértő hangu cikkére nem válaszolhatok, azonban az ügyet elintézés alá vettem.

Atléta.

Egy elmenőfélben levő alkalmazottam, hibás hust kevert össze a jó hussal, melyet, hogy boszujának nagyobb nyomatékot adjon, sietett fel is dolgozni. Tartott tőle, hogy ha feljelentése előtt haza érkezem, tudomást szerzek e dologról, feltétlen ki vonom az árukat forgalomból s ezzel az ellenem forralt bosszu semmiségbe vész. Ebből az ügyből kifolyólag az elsőfoku hatóság marasztaló ítéletet hozott velem szemben is, amelyet a helyi lapok kivonatossan közöltek.

Amennyiben volt alkalmazottam ellen hamis tanuskodás és hamis eskü miatt dr. Kardos Samu ügyvédem utján bünvádi feljelentésemet megtettem és az I. foku ítéletet alapcs indoklással megfelebbeztem, — arra kérem a nagyérdemű közönséget, tárgyilagos bírálatát függessze fel velem szemben már csak azért is, mert az állítólagosan elkövetett kihágás elkövetésének napján nem is voltam Nyiregyházán és a hozott ítélet nem képez végszót ebben az ügyben.

A kérdéses sertéseket a város nyilvános vágóhidján vágattam le, melyeknek húsát onnan, mint közfogyasztásra alkalmasat kaptam vissza. Ha annak hibás voltáról akár a vágóhídi orvos, akár segédeim részéről értesítetttem volna, a hus természetesen nem került volna eladásra, mivel az eladó Altmann Bertalannak visszaszolgáltattam volna, mely sertéseket az átvétel napján vágattam le és hozattam be műhelyembe. Az eladó tartozott volna a jószágokat átvenni és nekem teljes kártérítést adni.

De a közönség e nélkül sem gondolhatja, hogy 50—60 koronás áru eladása érdekében 5—6 munkás tudomásával kövessék el kihágást, már csak azért sem, mivel így a mai munkás viszonyok között a fegyelmet többé fenntartani nem lennék képesek.

Feldarabolásnál pedig egyetlen egy jobb forgalmu üzletben sincs jelen a tulajdonos.

* E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

Különösen nem tehetem én ezt, akinek üzlete évente 1300—1400 drb. sertést hoz forgalomba, ami szintén azt bizonyítja, hogy az általam a közönségnek szolgáltatott áru jó és kitűnő minőségű. Mondanom sem kell, hogy az ilyen nagy forgalmu vállalat általános vezetése teljesen igénybe veszi személyemet.

Nyiregyháza, 1908. január 17.

Kiváló tisztelettel

Ifj. Balcár Lajos.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

HLATKY-SCHLICHTER GYULA.

Nyiregyházi Takarékpénztár-Egyesület.

A Nyiregyházi Takarékpénztár-egyesület

folyó évi február hó 9-én délelőtt 10 órakor saját helyiségében

évi rendes közgyűlést

tart, melyre a t. cz. részvényesek ezenel meghivatnak.

Nyiregyháza, 1908. január 21.

Az igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági jelentés az 1907-iki üzletévről.
2. Az 1907-iki mérleg előterjesztése, annak megállapítása s kapcsolatosan a felügyelő bizottság jelentése.
3. Határozat hozatal a tiszta jövedelem felett.
4. Az alapszabályok 37. §-a értelmében 2 igazgatósági tag választása.
5. Az alapszabályok 52. §-a értelmében a felügyelő bizottságba 2 tagnak választása.

A felügyelő bizottság által megvizsgált mérleg- és jövedelem kimutatás az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentésével együtt 8 nappal a közgyűlés előtt az egyesület helyiségében ki lesz téve.

Az alapszabályok 24. §-a értelmében a közgyűlésen szavazati joggal csak azon részvényes bir, ki részvényeit a közgyűlést megelőző 45 nappal nevére iratta és a közgyűlést megelőző köznapi déli 12 órájáig az egyesület pénztáránál le nem járt szelvényeivel együtt letette.



Meghívás.

A Kisvárdai Takarékpénztár részvényeseit

1908. évi február hó 9-ik napjának délután 2 és fél órájára, Kisvárdán, az Intézet helyiségében tartandó

közgyűlésre

van szerencsém tisztelettel meghívni.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentéseinek felolvasása és a felmentvény megadása.
 2. Igazgatósági javaslat az évi nyereség hovaforvitása iránt.
 3. Elnök, alelnök, vezérigazgató, 7 igazgatósági tag, 3 felügyelő-bizottsági tag, egy felügyelő-bizottsági póttag 3 évre való választása.
 4. Fizetések megállapítása.
 5. Egyéb indítványok.
- A felügyelő-bizottság jelentése a közgyűlés előtt 8 nappal az intézet helyiségében megtekinthetés végett ki lesz függesztve.

Kisvárdá, 1908. január 5-én.

Dr. Farkas Balázs

elnök.

> A Nyiregyházi Villamossági Részvénytársaság <

1908. évi február 4-én délután 2¹/₂ órakor Nyiregyházán, — a társaság hivatalos helyiségében megtartandó —

XI-dik évi rendes közgyűlésének

napirendje:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság 1907. évi jelentése s ezzel kapcsolatosan a számadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása és határozás a nyereség felosztása iránt.
2. Határozás az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére adandó felmentés tárgyában.
3. Választás az igazgatóságba.
4. A felügyelő-bizottság megválasztása.
5. Az igazgatóság jelenléti jegyei értékének megállapítása.
6. A felügyelő-bizottsági tagok évi tiszteletdíjának megállapítása.

Nyiregyháza, 1908. január 25.

Az igazgatóság.

Az alapszabályok 19. és 21. §-ai szerint minden részvényes minden 3 darab általa letett részvény után egy szavazattal bir és azon szavazatra jogosult részvényesek, akik a közgyűlésen személyesen vagy képviselőik által részt akarnak venni, a közgyűlésre kitűzött határnap előtt három nappal részvényeiket a még le nem járt szelvényekkel együtt Nyiregyházán, a társaság pénztáránál vagy a Nyiregyházi Takarékpénztár-Egyesületnél, vagy Budapesten a „Részvénytársaság Villamos és Közlekedési Vállalatok számára” cég pénztáránál (V., Béla-utca 5.) letenni tartoznak.

Mérleg számla 1907. december 31-én. Vagyon. Központi telep; épületek, vezetékhálózat, gépek, transzformátorok, árammérők, újabb befektetések stb. 737721-45 K, áru- és anyagkészlet 36674-57 K, pénztár számla 4802-85 K, adóskok 44856-06 K, különféle aktívák 9338-36 K, összesen 833393-29 K. Teher: Részvénytőke számla 600000 K, törlesztési és értékcsökkenési tartalékok 139062-65 K, hitelezők 31718-83 K, különféle passzívák 7901-99 K, nyereség áthozat 1906. évről 2076-61 K, nyereség 53633-21 K — 55709-82 K, összesen 833393-29 K.

Nyiregyháza, 1907. december 31. Szohor Pál s. k. üzletvezető. Benedikt Sándor s. k. könyvelő. A Nyiregyházi Villamossági Részvénytársaság igazgatósága: Gulácsy s. k. Dr. Kovách s. k. Schulek s. k. Zucker s. k. Megvizsgálta és rendben találta a felügyelő bizottság: Somogyi Gyula s. k. Dr. Konthy Gyula s. k. Porubszky Pál s. k. Szegő Simon s. k.

Meghívó.

A Szabolcsi Hitelbank t. részvényesoi a folyó évi február hó 12-én délután 3 órakor az intézet helyiségében tartandó

rendes évi közgyűlésre

ezennel meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. A jegyzőkönyv hitelesítőinek megválasztása.
2. Az igazgatóság jelentése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése az 1907-iki üzleti év zárszámadásáról.
4. A lefolyt üzleti év mérlegének megállapítása.
5. Az osztalék meghatározása.
6. Három igazgató választása.
7. Három rendes és egy pótfelügyelő-bizottsági tag választása.

A részvényes csak azon részvény alapján gyakorolhatja szavazati jogát, mely a közgyűlést megelőzőleg 3 hónappal nevére átíratott s le nem járt szelvényekkel együtt a közgyűlés előtt 3 nappal a bank pénztáránál letétetik.

A felügyelő-bizottság által megvizsgált mérleg a jelentéssel együtt 8 nappal a közgyűlés előtt a bank helyiségében megtekinthető.

Nyiregyháza, 1908. január hó 21-én.

Az igazgatóság.

„Mc Cormick“-féle

fűkaszaló gépek, marokrakó és kévekötő, aratógépek; acélból készült gyűjtőgépek — önműködő kiemelő készülékkel — és különféle különlegességi új gazdasági gépek előnyösen beszerezhetők — és állandóan raktáron találhatók — a

LICHTMANN VILMOS

gépkereskedő cégnél

Nyiregyházán (a gr. Károlyi-téren). Ugyanott: 8 és 6 lóerejű, keveset használt gőzséplőgépek, továbbá: „Johnston Harvester” valamint Hoffherr és Schrantz-féle kevéssé használt fűkaszaló és aratógépek is kaphatók.

K. 1431/1908.

Hirdetmény.

A városi rendőri és szolgaszemélyzet folyó évi, mintegy 180 pár csizmaszükségletének biztosítására árlejtést hirdetek.

A zárt írásbeli ajánlatok 200 korona óvadékkal együtt legkésőbb a folyó évi február hó 8-án d. e. 10 óráig nyújtandók be hivatalomba.

Részletes feltételek és ajánlati lapok a gazdasági tanácsosi hivatalban kaphatók.

Nyiregyháza, 1908. évi január hó 24.

Májerszky Béla,
polgármester.

Berlitz nyelviskola Nyiregyházán.

Előleges értesítés.

Van szerencsém Nyiregyháza t. közönségének tudomására adni, hogy folyó évi február hó 1-én

Berlitz nyelviskolát

nyitok Nyiregyházán.

Taníttatni fognak a

német, francia és angol

társalgó nyelvek, valamint levelezés, irodalomtörténet úgy kezdők, mint haladók számára.

Berlitz módszere szerint a tanítvánnyal az első lecke órától fogva csakis a megtanulandó nyelven beszélnek.

Hogy mily eredményt lehet e módszer helyes használatával elérni, arra nézve elég legyen megjegyezni, hogy az illető növendék rövid pár hónap alatt a tanult nyelvet úgy szóban, mint írásban (levelezésben) tökéletesen elsajátítja.

Tandij havi 10 korona.

Magánoktatás díja a heti óraszámától függ.

Bővebb felvilágosításokat ad, valamint előjegyzéseket elfogad: a Ferenczi-féle könyvkereskedés (Városházépület.)

Tisztelettel

Rosé M.

a debreceni Berlitz-iskola igazgatója.

Látványosság a fővárosban!

DEÁK FERENCZ-SZÁLLODA

Osztend család szállója!

Budapest, VIII., Aggteleky-utca 7.

Fényes berendezés. 75 szoba, központi légfűtés, villanyvilágítás, amerikai önműködő rézműdők, fürdők, fényesen berendezett kávéház, mérsékelt árak.

5 percrenyire a keleti pályaudvartól.

Tulajdonos: PALLAI MIKSA.

Alapított 1900.

Egész ruhákat,
pongyolákat,
alkalmi ruhákra
fodrokat

bármilyen rövid idő alatt
legpontosabban és legjutá-

nyosabban

gouvelliroz

Gabulya Mihály

Első Szabolcsmegyei kelme-festő,
vegyiruhatisztító és gouvellirozó
intézete

Nyiregyházán.

Pazonyi-utca 13.

Saját sajtólásu, kókuszolajból nyert
szavatoltan tiszta, legkitünőbb minőségű

„BÓNIOL”



(Bejegyzett védjegy)

kókuszszirt árusít az
Első Magyar Kókuszdió Olajgyár
„Bóni” gyártelep és mezőgazdasági r. t.
Nyirbátor.

Vezérképviselő: Gansl L. és Fia Nyiregyháza

HANKOVSKY GYULA

Első nyiregyházi elektrotechnikai vállalata Vasuti-ut 2.

Raktáron tart: mindenféle elektrotechnikai cikkeket. Berendez: lakások, üzletek, malmok és gyárak részére villamos világítást, házi- és magán telefonokat, villamos csengőket, ennek szakszerű javítását s évi jókarban tartását legjutányosabban eszközli ajánlja orvosilag rendelt villanyozó gépeit.

Villamos körték darabja 56 fillér.



Körte-utcán a 4-ik számú házban egy csinosan

butorozott szoba kiadó.

↳ Értekezhetni ugyanott. ↳

Egy jó házból való fiut

órás tanulónak

felvesz Vrabez órás és ékszerész Nyiregyháza

Iskola-utca 8.

Hirdetmény.

A Nagyméltóságú Földművelésügyi Miniszterium 60900/1896. számú szokványrendelete szerint

válogatott első osztályú sima és gyökeres Ripária-Portalis, Rupestris-Monticola és — Vitis-Solonis —

amerikai vadvesző, valamint ugyanily alanyokra nemesített, fenti rendeletnek mindenben megfelelő a legkiválóbb bor és csemege fajú

gyökeres fásoltványok

kerülnek ezen évben nálunk eladásra. Badacsonyvidéki Szőlőtelep kezelősége, Tapolca (a Balaton mellett.)

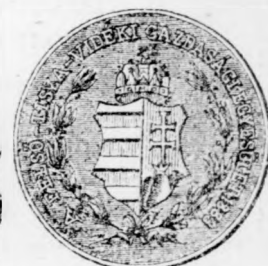
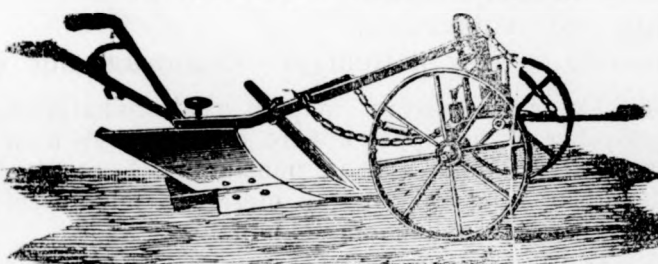
Új találmány!

Hazai ipar!

Aranyéremmel és diszoklevéllel több ízben kitüntetve. Alapított 1869. évben.

Telefon 125. sz.

Telefon 125. sz.



↳ Fúrott kutak építése bármilyen kaliberű csövekkel. ↳

Bármennyire elhasznált eketalyigákat, ezen rendszerre teljesen újonnan átalakítok darabonként 14 koronáért. Ekék s egyéb gazdasági eszközök és gépek javítása, valamint újonnan a legjutányosabb árakon. Tengely nélküli csapágyas eketalyiga, önműködő pormentes kenő szekezettel.

Erő és kézi szivattyúk, vízvezeték és fürdők szerelését a legnagyobb szakértelemmel eszközölöm. Kívánatra költségvetéssel készséggel szolgálom.

Szilágyi Mihály ekegyára és fúrottkut építési vállalata Nyiregyházán.



Hirdetések

jutányosan felvétetnek a kiadóhivatalban.



Telefon 140. Telefon 140.

Piringer J. utóda (Borbély Béla)
könyvnyomdája, könyv- és papírkereskedése és könyvkötészete
Nyiregyháza, Városház-épület.

Elvállal: minden a nyomdai szakba vágó hivatalos, kereskedelmi, gazdasági és magánjellegű nyomtatványok izléses és szakszerű elkészítését gyorsan és jutányos árszámítással.

Raktáron tart: jegyzői, ügyvédi és az életben szükséges nyomtatványokat, írópapírt és más irodai kellékeket.

K. 808/1908.

Hirdetmény.

A városi utak, járdák készítése s javítására évente mintegy 4 vagon utburkolati fejköre, 1 vagon faragott szegélyköre, 3 vagon faragott járdaköre, 30 vagon ciklops utburkolati köre, 3 vagon faragatlan ciklops járdaköre és 25 vagon kavicsra van szükség.

Ezen kőanyagok szállítását a város 3 évre árlejtés útján kívánja biztosítani, miért is az érdekelt vállalkozók felhívának, hogy a vállalati összeg 5%-ával, mint óvadékkal ellátott zárt írásbeli ajánlataikat a f. évi február hó 28. napján délelőtti 10 óráig a polgármesteri hivatalba adják be.

Az árlejtési és szállítási feltételek a g. tanácsosi hivatalban tekinthetők, illetve kaphatók meg.

Nyiregyházán, 1908. évi január hó 18-án.

Májerszky Béla,
polgármester.

Vas és réz butorok nagy választékban.

Szabolcsvármegye legnagyobb

butoráruháza

Nyiregyházán, a Törvényszék mellett

Raktáron tartok a legmodernebb stiliú ebédlő és háló szobákat, saját készítményű kárpitozott butorokat, ugymint ebédlő divánok és salon garnitúrákat a legujabb kivitelben és legjobb minőségben jutányos árak és pontos kiszolgálás mellett.

A n. é. közönség pártfogását kérve.
vagyok

Kiváló tisztelettel

Lefkovits Zsigmond.